

מבוי שהוא גבוה פרק ראשון עירובין

דא' דרב קשיא דרב אדרב בתרתי דאמר רב מבוי שנפרץ במלואו
לחצר ונפרצה חצר כנגדו חצר מותרת. דבני מבוי לא אסרי
עלה דאין דריסתם עליה ורשות הרבים נמי לא אסרה דלא הוה פרצה
יותר מעשר והוה פתח ומבוי אסור משום פילוש דהעומד במבוי רואה

רשות הרבים כנגדו ואינו רואה שיכול
לנטות לכאן ולכאן ומדנקט נפרצה
חצר כנגדו משמע דוקא שנפרצה חצר
כנגדו אסור משום דהוי כמפולש אבל
אם לא נפרצה אפילו אם לא עירצו
מותר אע"ג דנפרץ המבוי במלואו
לחצר משום דקסבר נראה במחוץ ושה
מצפנים נידון משום לחי ופתח ומתני'
דגדולה מותרת וקטנה אסורה מוקי
לה צנכנסין כותלי קטנה לגדולה וליכא
למימר לאסור משום מפולש ומשום
שנפרץ במלואו ולא עירצו קאמר דא"כ
הוה ליה למינקט רחבה דהוה משמע
לאסור משום מפולש וגם הוה משמע
מדנקט רחבה ולא נקט חצר מכלל
דבחצר יש עוד אסור אחר דהיינו
משום שלא עירצו אבל השתא דנקט
חצר משמע אפילו אסור דלא עירצו
דשייך בחצר ליכא אלא משום שנפרצה

צמלואו. כותל אמצעי על פני כולו: ונפרצה חצר כנגדו. צפחות
מעשר: חצר מותרת. דלדידה לא הוה צמלואה ונשמעו צה גיפופין
מכאן ומכאן לפיכך לגבי ידידה פתחים ניהו ולא אסרי עליה בני מבוי
שאין מבוי אסור על חצרות הפתוחין לו אבל חצרות אסרין
צמצמו שהרי דריסת רגליהם עליו
ורשות הרבים נמי לא אסר עליה דחצר
הפתוח לו כפתח^א: הוה: ומבוי אסור.
קס"ד מדנקט ונפרצה חצר כנגדו
משום דמיחוי כמבוי מפולש קא אסר
ליה ולא משום דנפרץ לחצר ורב יהודה
מדנקט רחבה אשמעינן דמשום מפולש
לא מיתסר וצרחבה ליכא דיורין
דלימסרו עליה אבל אי הוה כלה לחצר
אסרי עליה ולקמן מפרש טעמייהו.
והיינו דקשיא דרב אדרב בתרתי אי
משום מפולש אי משום הנפרץ לחצר
ואסרי עליה בני חצר דנפרץ המבוי
צמלואו לרשות האסורה לו: לא ידענא.
ממאן גמרה: **זדורא דרעותא.** כפר
רועים: **שבלה לרחבה.** ורחבה נפרצה
צכותל שכנגדה: **אפצרא לך.** מילתיה
דרב דגמירנא לה מיניה: **כאן שעירבו**
כאן שלא עירבו. כלומר האי מבוי

דאי דרב קשיא דרב אדרב בתרתי דאמר
רב ירמיה בר אבא אמר רב * מבוי שנפרץ
במלואו לחצר ונפרצה חצר כנגדו חצר
מותרת ומבוי אסור ואמאי ליהוי כמבוי
שכלה לרחבה אמר ליה * אנא לא ידענא
עובדא הוה בדורא דרעותא מבוי שכלה
לרחבה הוה ואתא לקמיה דרב יהודה ולא
אצרכיה ולא מירי ואי קשיא משמיה דרב
תיהוי משמיה דשמואל ולא קשיא מירי
השתא דאמר ליה רב ששת לרב שמואל
בר אבא ואמרי ליה לרב יוסף בר אבא
אסברא לך כאן שעירבו כאן שלא עירבו
רב אדרב נמי לא קשיא כאן * שעירבו
בני חצר עם בני מבוי כאן שלא עירבו
ולמאי

חצר כנגדו והיינו דקשיא דרב אדרב בתרתי דרב סבר נידון משום לחי
ופתח ואסור משום מפולש ורב יהודה סבר דאין אסור משום מפולש
ונראה במחוץ ושה מצפנים אינו נידון משום לחי ופתח. אסברא לך
כאן שעירבו כלומר רב לא אסר מטעם מפולש ולא נקט נפרצה חצר
כנגדו אלא משום שריותא דחצר אע"ג דרבים נכנסין לה צו ויזאין לה
צו שריא אבל מבוי אסור אפילו לא נפרצה חצר כנגדו משום דנפרץ
צמלואו לחצר ולא עירצו וסבר נראה במחוץ אינו נידון משום לחי ופתח
ודוקא נפרץ צמלואו אבל אי לא הוה נפרץ צמלואו שרי אע"ג דלא
עירצו כיון דאינה רגילה צו כדאמר ונפרץ משמע דאינה רגילה צו
והוה הדין * דהוה מצי למינקט צמצמו פתוח לחצר דאסור כיון דרגילה צו
צו אע"ג דלא הוה צמלואו אלא אי נקט לה הוה קמ"ל רב מירי דכיון
דפתח גמור הוה פשיטא דלא אסור רבים ומצטלי מחיצתא אי נמי לא
הוה מצי למינקט צפחות לחצר דאע"ג דרגילה צו הוה שרי הואיל ולבני
חצר יש להם דרך לרבי"ר צלא מבוי דכגון זו כופין אותו על מדת סדום
כדאמרינן בני שהוליאיהו (לקמן ד' מט.) גבי חצר שבין שני מבואות:
א בעירבו קמייפאני בדרב יוסף. דהיינו כלה לאמצע רחבה ורב
יוסף מפרש מילתיה דרב יהודה הא דאמר אין צריך
כלום ומירין דכאן שעירבו לא מירצו צימי רב יוסף וסבר אין צריך

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה צעירבו
וכ' דלמפולש לא מהני לחי
אלא מתחם חיצת אלא
ובע"ה מתחם ג"כ מה
ש"כ: (ב) בא"ד כלה
לצדי רחבה ונפרצה רחבה
כנגדו:

גלוין הש"ס

גב' אמא לא ידענא
עירבא הוי. לקמן דף ע'
ע"א ע"ב דף ע"ב ושם
דף פ"ב ע"ב: תוס' ד"ה
בעירבו ור"י מפרש.
צמיושי כמבוי דלא ודמי
להצין הא צאמת דהויא
עובדא הוה כלה לאמצע
רחבה דלא למסקנא ככלה
לצדי לביע אסור ואיך לא
אצרכיה ריי ולא מירי וכו'
תחלה דפלוגמיהו רק
צלידי דכאמצע ליכא מירוש
וצריח לביע אין הציט
ראי מההוא עובדא הא
שם היה כלה לאמצע ור'
יאמר ע"י: כ"א"ד ראשי"א
נפרין במלואו גבי הוי
במפולש. וק"ל הא כמו
דהרבה וחצר לא הוי
מפולש אלא הניפופין
שלהן ה"י המבוי צלא נפרץ
צמלואו:

רבינו חננאל

אינה כרב. דכיון דאמר רב
מבוי שנפרץ במלואו
לחצר ונפרצה כנגדו חצר
לרבי"ד החצר מותרת
ומבוי אסור. אמאי אסור
ליהוי כמבוי שכלה
לרחבה. אלא אינה כרב
אלא כשמואל. ואמר ליה
אבא עובדא חזוית לרב
יהוד' דלא אצטרף למבוי
שכלה לרחבה ולא כלום,
ואי קשיא משמיה דרב
ליהוי כמבוי שכלה
לרב נמי לא קשיא כיון
דפרשה רב ששת הא
אבא עובדא חזוית לרב
ומבוי אסור בשלא עירבו
בני חצר עם בני מבוי,
אבל אם עירבו מבוי נמי
מותר. הכא נמי בעירבו
בני מבוי עם בני רחבה

אסור דקאמר רב יש חילוק צדצב שפעמים אסור ופעמים מותר
עירצו בני החצר עם בני מבוי צמיו מותרין דהא דאסר ליה רב
לאו משום מפולש קאסר ליה כדמוקמינן לקמן [ח.]. צוה שלא כנגד זה
והאי נפרצה חצר כנגדו משום רבותא דחצר נקט דאף על גב דרבים
נכנסין לה צו ויזאין לה צו אפילו הכי שריא הואיל ונפרצה צפחות
מעשר דחשיב כפתח חצר אבל אסור מבוי לאו משום [פירצה] דכותל
שכנגדו הוה אלא משום דבני חצר אסרי עליה כי לא עירצו דכיון דלדידה
הוה מלואו פירצה הוה ודיורי חצר אסרין עליו והוה אינו אסור
עליהן כדאמרינן צפרק כל גגות העיר (לקמן ד' טב.) גבי חצר גדולה
שנפרצה לקטנה דיורי גדולה בקטנה כלומר אסורים בקטנה דדידה
הוה צבטלה לגבה ואין דיורי קטנה בגדולה לגבי גדולה פתח
הוה ושמי חצרות שיש צימיהן פתח לא אסרין אהדי כדאמרינן
צפרק חלון (לקמן ד' טו.) נפרץ הכותל עד עשר אמות אם רצו
מערבין שנים ואם רצו מערבין אחד מפני שהוה כפתח ושניהם
מותרין זה צוה: דרב אדרב נמי לא סייקאי. כלומר מהשתא
מצינן למימר דרב יהודה צדורא דרעותא כרב עבדוה כדאמרינן
כאן שעירבו וכאן שלא עירבו וצרחבה ליכא דיורין למיטרי אמצוי:
ולמאי

דנראה במחוץ לרב נידון משום לחי כדס"ד מעיקרא אליצא דרב והכי
לחי אף קשה דלא שייך למימר קמייפאני צדרב יוסף הואיל ולא איירו צמה
שבא רב יוסף צדצב צמיו רחבה היכא דאיכא תרתי לריעותא שצידו אחד מפולש
עד רה"ר וצידו השני נמי אע"ג דנראה במחוץ האמר שמואל דאין נידון משום לחי
לכך הוצרך להציא דרב יוסף דבכלה לאמצע רחבה פליגי דלא הוי תרתי
לריעותא וגם לרב נמי הוה קשה הואיל וסבר דנידון משום לחי אמאי אסר
משום מפולש דהוה קצרא לומר דהא צהא תליא ולכך מייתי דרב יוסף דלאו הא
צהא תליא דבכלה לצדי רחבה אסור לכולי עלמא אפילו למאן דאמר נידון משום
לחי וטעמא משום דלמפולש לא מהני לחי^א אלא לר' יהודה והא דלא
משני לעיל דרב יהודה כלה לאמצע ודרב כלה מן הצד או כאן צוה כנגד זה
ומכאן צוה שלא כנגד זה משום דהאמת תיך לו דהא רב ששת לא
מחמת קשיא תיך אלא קבלה היתה צידו כך יש לפרש לפי שיטת רש"י * ור"י
מפרש דרחבה דהכא לא הוה כרחבה דפ' שני (ד' טז:) דהתם מיירי
צימיהו מצות סאתים ולא הוקף לדירה והוה כרמלית ואין מטלטלין צה
אלא צד' אבל רחבה דהכא אינו כן דא"כ הוה כלה לצפקה אלא מיירי
דציאת צה דיורין מדמפליגי צין עירצו וצין לא עירצו דלא גרע מחורבה
דאמר צפרק דר (לקמן ד' עז.) דאסור כ"ש רחבה דציאת צה דיורין טפי
מחורבה והיתה אסורה אי לאו דס"ד השתא דסבר רב יהודה נראה
במחוץ נידון משום לחי וקס"ד השתא מדלא מפליגי רב יהודה צשריותא
משמע דשי צבל ענין אפילו כלה לצדי רחבה ונפרצה^ב חצר כנגדו ואפילו
כנגדו ונפרצה חצר לאו משום מפולש אלא משום דנפרץ המבוי צמלואו
לחצר משום דקסבר נראה במחוץ ושה מצפנים נידון משום לחי ופתח
ודוקא נפרץ צמלואו אבל אי לא עירצו וסבר נראה במחוץ אינו נידון משום לחי
ופתח ואסור משום מפולש ורב יהודה סבר דאין אסור משום מפולש
ונראה במחוץ ושה מצפנים אינו נידון משום לחי ופתח. אסברא לך
כאן שעירבו כלומר רב לא אסר מטעם מפולש ולא נקט נפרצה חצר
כנגדו אלא משום שריותא דחצר אע"ג דרבים נכנסין לה צו ויזאין לה
צו שריא אבל מבוי אסור אפילו לא נפרצה חצר כנגדו משום דנפרץ
צמלואו לחצר ולא עירצו וסבר נראה במחוץ אינו נידון משום לחי ופתח
ודוקא נפרץ צמלואו אבל אי לא הוה נפרץ צמלואו שרי אע"ג דלא
עירצו כיון דאינה רגילה צו כדאמר ונפרץ משמע דאינה רגילה צו
והוה הדין * דהוה מצי למינקט צמצמו פתוח לחצר דאסור כיון דרגילה צו
צו אע"ג דלא הוה צמלואו אלא אי נקט לה הוה קמ"ל רב מירי דכיון
דפתח גמור הוה פשיטא דלא אסור רבים ומצטלי מחיצתא אי נמי לא
הוה מצי למינקט צפחות לחצר דאע"ג דרגילה צו הוה שרי הואיל ולבני
חצר יש להם דרך לרבי"ר צלא מבוי דכגון זו כופין אותו על מדת סדום
כדאמרינן בני שהוליאיהו (לקמן ד' מט.) גבי חצר שבין שני מבואות:
א בעירבו קמייפאני בדרב יוסף. דהיינו כלה לאמצע רחבה ורב
יוסף מפרש מילתיה דרב יהודה הא דאמר אין צריך
כלום ומירין דכאן שעירבו לא מירצו צימי רב יוסף וסבר אין צריך

ורקין